
Nyttig om flyktninger

ANMELDELSER

HANNE EDØY HESZLEIN-LOSSIUS

Kommunelege, Berlevåg legesenter

Sverre Varvin

Flyktningers psykiske helse

239 s. Oslo: Universitetsforlaget, 2018. Pris NOK 399

ISBN 978-82-15-02948-1

Ved starten av 2018 var 68,5 millioner mennesker på flukt, det høyeste antallet siden andre verdenskrig. Kun et fåtall av flyktningene når Europa, og enda færre Norge. Ifølge Utlendingsdirektoratet (UDI) har 1 912 mennesker søkt beskyttelse i Norge hittil i 2018.

Hvordan møter vi menneskene som har flyktet til landet vårt? På Nav-kontoret, på asylmottaket, på fastlegekontoret eller på helsestasjonen? Hvordan ivareta og optimalisere relasjonsarbeid med pasienter som bærer med seg krigsopplevelser, traumer og store tap?

Forfatteren av *Flyktningers psykiske helse*, psykiater Sverre Varvin, har lang erfaring i dette feltet. Dette er en lærebok til alle som i kraft av sitt arbeid møter flyktninger i Norge – med andre ord en bruksbok som er ment å favne bredt. Språket flyter lett, og er stort sett fritt for tung fagterminologi. Boken starter med en forklaring av hva det vil si å være flyktning, etterfulgt av en drøfting av potensielle problemer overlevende fra krigsområder kan slite med. Sentrale tema som bruk av tolketjeneste, traumer, kjønnsbetingede forhold og resiliens er viet egne kapitler. Forfatteren avliver myten om flyktninger som «tikkende bomber» ved å referere til forskningen som viser det motsatte.

Psykoterapien og dens rammer er tema for bokens lengste kapittel, med vektlegging av den psykodynamiske tilnærmingen. Teori eksemplifiseres i kasuistikker fra egen og kollegers praksis, noe som gir leseren faglig påfyll samt innblikk og råd i terapeutisk arbeid. Akkurat denne delen av boken kan nok være litt tung for de av oss som ikke jobber innenfor psykiatrien. Like fullt er boken spekket med nyttige og konkrete råd om hvordan best ivareta pasientgruppen i primærhelsetjenesten og om det tverrfaglige samarbeidet pasientene trenger. Boken har en gjennomgående god faglig forankring, med utfyllende litteraturreferanser. Resiliens-kapitlet kunne med fordel gått mer i dybden på fenomenet, og hadde nok blitt styrket av å hente inn flere referanser og eksempler fra relevante land i Midtøsten, der mange av dagens flyktninger kommer fra.

Det er fint å lese at en forfatter med så omfattende kunnskap om flyktningers psykiske helse fokuserer på at de som kommer til Norge er overlevende med mye styrke, og at nettopp måten vi møter mennesker på flukt er avgjørende for at disse kreftene får utfolde seg. Dette kan være krevende og nytt arbeid for mange, og i den sammenheng er boken sterkt tiltrengt. **Anbefales.**

Publisert: 26. november 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0655
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. februar 2026.